

*viis aastat
sõltumatus
12/4/39*

Aleksander Neemand.

E. V.

TARTU ÜLIXKOLI
KIRJASTUSKOH.

17 apr. 39
3945/8

Sissejuhatus.....

I MAKSUKARISTUSED AKTSIISIMAKSUDE

liigid . ALAL=..... 7

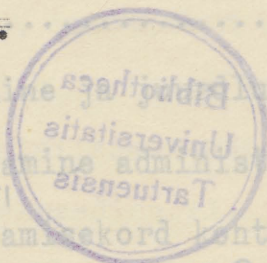
II Andmeta kogumise seaduse toimetamine 12

III Asjade otsustamine administratiiv korras 20

IV Asjade toimetamine kordkontuasutistes ... 29

V Kontuotsuste taastamine..... 34

VI Maksukaristuste liigid 38

Tartus 1939.

*Diplomireis.
Lajekund kirjastusele
21.12.1939*

I. Sissejuhatus

Sisukord.

Lk.-d.

Sissejuhatus.....	1
I Aktsiisi maksude vastu sihitud süütegude liigid	7
II Andmete kogumine ja juurdluse toimetamine	12
III Asjade otsustamine administratiiv korras	20
IV Asjade toimetamise kord kohtuasutistes ...	29
V Kohtuotsuste täitmine	34
VI Maksukaristuste liigid	38

kujult liig paindumatud ning mittevastavad praegusaja
seadustehnilistele nõuetele^{1/}.

I. S i s s e j u h a t u s .

Kõiki neid pehesisid tahab kõrvaldada uus 1935 a. Akt-

Meie riigi tulu- ja kulusüsteemi ilmestamise peamisteks alusteks on riigieelarved ja eriti viimaste täitmise kohta koostatud aruanded. Neist nähtub, et tulu aktsiisimaksudest tõusis 1936/37 a. eelarve aruandes umbes 7. miljoni kroonile, mispärast on selge, et riigile on küllalt tähtis nende tulude korralik laekumine, mida kindlustavad vaid selle ala ajakohased, korralikud ja täielikud seadused ning viimaste oskuslik ja hästi korraldatud rakendamine.

Silmaspidades aktsiisimaksude tähtsust fiskusele, anti Riigivanema poolt dekreedina 11. jaanuaril 1935 a. Aktsiisimaksuseadus^{1/}, mis hakkas kehtima sama aasta 1. veebruaril.

Senini, s.o. vabariigi algusest kuni 1. veebruarini 1935 a. tuli aga toimida aktsiisimaksude alal ex Vene aktsiisiseadustiku ja iseseisvuse ajal antud novellide järgi. Nende suurimaks puuduseks osutus vananenud sisu ja süsteem, või õigemini süsteemitus, olles sisult ja

^{1/}RT. 35, 7.

kujult liig paindumatud ning mittevastavad praegusaja seadustehnilistele nõuetele^{1/}. Kõiki neid pahesid tahab kõrvaldada uus 1935 a. Aktiisimaksu seadus, milles ei puudu midagi mis tarvilik maksustamiseks, kuid milles pole ka midagi üleliigset, mis koormaks asjata seaduse käsitsejaid. Seadus koosneb kaheksast peatükist, mis omakorda jagunevad jagudeks ja paragrafideks.

1. ptk. Maksuesemed.
2. p" Maksuesemete tootmise ja käibe üldtingimused.
3. " " Maksuesemete tootmise ja käibe eritingimused.
4. " Maksustamise alused ja maksu määrad.
5. " Maksuvabad juhud.
6. " Maksukohustus ja maksu tasumine.
7. " Maksuvalve.
8. " Seaduse elluviimine.

Esimeses peatükis loetletakse üksikuid maksuesemeid, milledeks on seaduse järgi: tubakas ja tubakasaadused, paberossi- ja sigareti kestad, sigareti paber, õlu,

^{1/} J. Vaabel'i, Eesti maksundusõiguse põhiprobleeme.

peenviin, vein, presspärm, tuletikud ja bensiin^{1/}. Edasi defineeritakse üksikutes paragrafides, mis on tubakas ja mida mõistetakse tubakasaaduste all. Samuti kirjeldatakse ja määritletakse teisi aktsiisimaksustamisele kuuluvaid maksuesemeid ja nende mõisteid, et ei tekiks arusaamatusi seaduse täpseks mõistmiseks ja tõlgitsemisel tekiks võimalikult vähem lahkuminevaid seisukohti.

Teine peatükk näeb ette eeskirjad, mis on maksvad kõigi maksuesemete tootmise ja käibe kohta. Kusjuures käsitletakse aktsiisimaksule alluvate ainete valmistamist, ettevõtete pidamist, lubade andmist, tehaste ruumide ehitusi ja korrashoidu ning ettevõtete sisseseadmist. Samuti kõigi aktsiisimaksule alluvate ainete valmistamist, esemete pakkimist ja üldisi eeskirju nende esemete tööstustest, müügikohtades hoidmist ning edasimüümist.

Kolmandas peatükis leiduvad aga üksikasjalised ja täpsed eeskirjad selle kohta kuidas sünnib üksikute aktsiisimaksustamisele kuuluvate esemete valmistamine tehaseis.

alluvate esemete käsitletu, milles on öeldud:

^{1/} AkMS § 1.

1. et Maksustamiskorralduse seadus jääb Aktsiisimaksu ja väljaspool neid kodusel teel enese tarbeks. Samuti vä- seadusele üldseaduseks, mille järele tuleb toimida, kui lismaalt sissetoomist ja käibesse laskmist.

Neljas peatükk käsitleb maksustamise aluseid ja mak- sumäärasid, määritleb üksikasjaliselt, mis moodustab mak- ja normide määruste, milliste andmine kuulub Majandus- sustamise aluse üksikute aktsiisimaksustamisele kuuluva- ministri võimkonda.

te esemete juures, ning aktsiisimaksu määrasid.

Viienda peatüki § 163 ja järgmised käsitlevad maksu- su kohustus tekib maksu eseme valmistamisega või välismaalt vabu juhte, näidates terve rea erandeid, mil aktsiisimak- sissetoomisega, kui see seaduses eneses pole määratud sustamisele kuuluvad esemed, maksukohustusest vabastatakse teisi. Seega aktsiisimaksu alused on täiesti objektiiv-

Kuues peatükk käsitleb maksukohustuse tekkimise tin- ged olles seotud vaid maksustamisele kuuluvate esemetega. gimusi ja maksustamist, maksukohuslat, tema vastutust kui tunnuse maksukohustuse tekkimise tingimusi, siis või- ning maksumärkisid.

Seitsmes peatükk on pühendatud maksuvalvele, määritle- leme füüsilise või juriidilise isiku, kelle teostamine ledes missugused kohad ja ruumid tööstusis ja kaubandus- tingib temale maksukohustuse. Maksukohuslast määravad likes ettevõtteis alluvad maksuvalvele ja kes on maksu- kindlaks Aktsiisimaksu seaduse §§ 182, 183, 184 ja valve teostajad ning millised on maksuvalvet teostajate järgmist eeskirjad.

ametnike õigused ja kohustused.

Kaheksanda peatükina esineb Aktsiisimaksu seaduse temal lasuvate kohustuste kohta, seal kaotama oma käi- elluviimise eeskirjade käsitletu, milledes on öeldud: tumise eest vastutust, seal vaid seaduse seadus oma otstarbe. Sellepärast peavad vastavad seadused nägema

1. et Maksustamiskorralduse seadus jääb Aktsiisimaksu seadusele üldseaduseks, mille järele tuleb toimida, kui Aktsiisimaksu seadus ei anna tekkinud küsimusele vastust.

2. Aktsiisimaksu seadus jätab palju küsimusi lahendada ja normida määrustete, milliste andmine kuulub Majandusministri võimkonda.^{1/}

Aktsiisimaksu seaduse § 169 nähtub, et aktsiisimaksu kohustus tekib maksueseme valmimisega või välismaalt sissetoomisega, kui see seaduses eneses pole määratud teisiti. Seega aktsiisimaksu alused on täiesti objektiivsed olles seotud vaid maksustamisele kuuluvate esemetega. Kui tunneme maksukohustuse tekkimise tingimusi, siis võime määritleda ka maksukohuslase, see tähendab, et meie leiame füüsilise või juriidilise isiku, kelle teotsemine tingib temale maksukohustuse. Maksukohuslast määravad kindlaks Aktsiisimaksu seaduse §§ 182, 183, 184 ja järgmistele eeskirjad.

Maksukohuslane jättes täitmata seaduse eeskirjad temal lasuvate kohustuste suhtes, peab kandma oma käitumise eest vastutust, sest muidu kaotaks seadus oma otstarbe. Sellepärast peavad vastavad seadused nägema

1/ AkMs §§ 207 ja 208.

ette korra, kuidas vabatahtlikult omi kohustusi mittetäit-
jaid selleks sunnitakse ja vastutusele võetakse.

Kuidas aktsiisimaksukohustusi mittetäitjad ja kõrva-
le põiklejad vastutusele võetakse ja kuidas nemad karis-
tamisele kuuluvad ja millised on karistamise viisid ning
tagajärjed, sellele leiame vastust kõigepealt Maksukaris-
tuse seadustikust, siis Kriminaalseadustikust ja Krimi-
naalkohtupidamise seadustikust.

de fiskaalne tähendus ja eesmärk siiski niivõrt ühine, et
on võidud konstateerida nende süütegude ühetaolist ise-
loomu, et on võidud etteväha need süüteod ühistes karist-
tusunormides. Ainult nendes süütegedes, kus monopoli kui
riigi ainuõiguse juriidiline tähendus tungib otseselt
esile, on süütegeid monopoli suhtes kvalifitseeritud,
nagu näit. § 42, 43, 53, 58 ja 61.

Maksukaristuse seadustikust l.ptk. nähtub, et süü-
teod aktsiisimaksu vastu on liigitatud järgmiselt:

1. maksuvarjamine ja maksuhalvemine e,
2. maksustamata maksuesemetega kauplemine,

3. I. Aktsiisi maksu vastu sihitud loata js üü tegude liigid .
4. Maksukaristuse seadustiku eriosa koosebeb kahte liiki maksusüütegudest: 1. aktsiisi- ja monopolisüütegudest ja 2. tollisüütegudest. Nii on seadustiku esimesse peatükki ühendatud süüteod kahte liiki õigusvarade, nimelt 1. aktsiisimaksu ja 2. riigi fiskaalmonopoli vast. Vaatamata nende kahe õigusobjekti erinevusele teineteisest, on nende fiskaalne tähendus ja eesmärk siiski niivõrt ühine, et on võidud konstateerida nende süütegude ühetaolist iseloomu, et on võidud ettenäha need süüteod ühistes karistussõidusnormides. Ainult nendes süütegudes, kus monopoli kui Seeriigi ainuõiguse juriidiline tähendus tungib otsekohe varesile, on süüteodusid monopoli suhtes kvalifitseeritud, võinagu näit. §§ 42, 43, 53, 58 ja 61. ja sagedamini esineva Maksukaristuse seadustikust 1.ptk. nähtub, et süüteod aktsiisimaksu vastu on liigitatud järgmiselt:
1. maksuvarjamine ja maksuhalvamine,
 2. maksustamata maksuesemetega kauplemine,
- te puudumisel tuleb rakendamisega. §39 järvi karistatakse

3. maksu esemete valmistamine ja nendega kauplemine ilma regu-
loata ja mille eest teistes paragrafides karistatakse ette

4. korrarikumised. Karistusena maksuvarjamise eest § 39

Olgu siinjuures käsitletud lühidalt nende üksikute
süüteo liikide mõisteid.

Maksuvarjamise kohta loob üldise karistusnormi MKrS-
§ 39, mis ütleb: süüdlasest selles, et ta enda või teise isi-
ku huvides tahtlikult saavutas esemete ebaseaduslikku akt-
siisimaksustamata jäämist, vähemal määral maksustamist või kol-
või nendelt monopolõpanise ärajäämist või vähenemist või
~~nendelt~~ kasutas õigustamata aktsiisimaksu - või monopoli-
soodustusi, karistatakse seesuguse maksuvarjamise eest jne.
See § tahab olla universaalseks. Karistusnormiks maksu-
varjamise igasugusele, juhule kuna kõiki üksikjuhte on pro-
võimatu seadustikus ettenäha. Tähtsamad ja sagedamini
esinevad maksuvarjamise juhud on aga ette nähtud eripara-
grahvides, millised sisalduvad MKrS 1.ptk. 1. jaos ning §
39 haarab enesesse vaid neid maksuvarjamise süütegusid,
milliseid ei ole nähtud, ette eriparagrahvides, ja viimas-
te puudumisel tuleb rakendamisele. §39 järgi karistatakse

seega kõigi sääraste maksuvarjamist sisaldavate süütegude eest, mille eest teistes paragrafides karistust ette nähtud ei ole. Karistusena maksuvarjamise eest § 39 esineb rahatrahv kuni tuhat krooni, kusjuures määratava rahatrahvi alammäär on sõltuv varjatud maksu summast: nimelt määratakse süüdlasele rahatrahvi vähemalt kolmekordses varjatud maksu suuruses, kui kolmekordne varjatud maks ei ületa 1000 krooni. Ületab aga kolmekordne maks tuhat krooni, siis tuleb määrata süüdlasele rahatrahvi kolmekordse varjatud maksu suuruses.

Selles paragrafis ette nähtud sanktsioonil on see häämadus, et ta võimaldab suuremal osal juhtudel määrata kindlad trahvid, mis on osaporsioonis varjatud maksuga, kuid võimaldab ka tarbekorral minna üle sellest proportsioonist.

Maksuhalvamise üldeeskirjana on käsitletav MKrS § 45 mille järgi, süüdlast selles, et ta saatis korda teo mille tagajärjel maksustamisele kuuluvad esemed jäid aktsiimaksuga maksustamata, maksustati puudulikult või mille tagajärjel saadi õigustamatult aktsiisimaksu soodustusi, likult maksustatud esemete omundamine ja hoidmine ning edasi toimetamine. Need on väga sageli ettetulevad süü-

kui tal puudus maksuvarjamise siht karistatakse seesuguse maksuhalvamise eest, jne. See eeskiri rakendatakse siis, kui süüdlasel puudus otsene maksuvarjamise siht ja tahe, s.o., et leidis aset ettevaatamata maksuvarjamine/maksuhalvamine/. Süüteo koosseis maksuvarjamise ja maksuhalvamise juures on õieti üks ja sama, kuid selle vahega, et esimene on tahtlik teine aga ettevaatamata süütegu. Et maksuvarjamine on karistatav ainult tahtliku süü olemasolul, siis jääksid ettevaatamata süü puhul säärased teod karistamata. Sellepärast on § 45 eeskiri maksuhalvamise üldnormina hädavajalik, pealegi siis, kui arvesse võtta seda, et tahtlust on mõnikord raske ja isegi võimata kindlaks teha. Sanktsioon maksuhalvamise eest sarnaneb maksuvarjamise süüteo sanktsiooniga, kuid on viimasest kergem.

MKrS 1. ptk. 2. jaos §§ 57-60 käsitletakse maksustamata maksuesemetega kauplemist, kusjuures karistatav ei ole mitte ainult maksustamise eest varjatud esemete müük, vaid ka müügikohas ja sellega ühendatud ruumides hoidmine. Samuti teadvalt maksustamise eest varjatud või ebaseaduslikult maksustatud esemete omandamine ja hoidmine ning edasi toimetamine. Need on väga sageli ettetulevad süüteod ja fiskusele ning avalikule korrale küllalt häda-

ohtlikud. Ka siin võib olla süütegu teadlik või ettevaatamatu ja sellele vastavalt on kvalifitseeritud karistuse määrad. MKrS 1.ptk. 4. jaos §§ 75 - 82 korrarikkumiste nimetuse MKrS 1.ptk. 3. jaos §§ 61 - 74 käsitletakse aktsiisimaksule alluvate ainete valmistamist ja maksustamata nendega kauplemist. Siinjuures süütegusid kvalifitseeritakse selle järgi kas valmistamine leidis aset enese tarvis või müügi otstarbel või palgalise tööjõuga või tööstuslike vahenditega.

II. Üldiselt on aktsiisimaksule alluvate ainete valmistamiseks vajalik Majandusministri luba, kui nende valmistamine sünnib müügiotstarbel. Pealegi võib nende valmistamine aset leida ainult loaga töötavais tehaseis. Aktsiisimaksu seaduses on aga aktsiisimaksustamisele kuuluvate ainete nagu: veini valmistamine, tubaka kasvatamine jne. lubatud seaduses ettenähtud määral kodusel teel enese tarbeks ilma mingisuguse loata. Nii on siin just müügi sihi ja müügiks valmistamise otstarbe süüteo koosseisu tingimuseks. Samuti käsitletakse neis paragrafides aktsiisimaksule alluvate ainete kauplemist ilma vastava Müügi maksu tähta, ning niisuguste ainete valmistamist ja müüki, millede valmistamine ja müük pole üldse lubatav, nagu näit.

üle 1,5% alkoholisisaldavusega kalja, mõdu ja muid jooke, millised ei kuulu seaduslike alkoholiliste jookide liiki.

MKrS l.ptk. 4. jaos §§ 75 - 82 korrarikumiste nimetuse all käsitletakse vähemaid süütegusid aktsiisimaksu kohta käivate seaduste rikkumiste ja nendest mööda hiilimiste üle. Need on ka väga sageli ettetulevad süüteod nõudes maksusüütegusid jälitajailt ametnikelt erilist hoolt.

II. A n d m e t e k o g u m i n e j a j u u r d l u s e t o i m e t a m i n e .

Aktsiisimaksu vastu sihitud süütegude jälitamisel, kohtu-uuri ja pole kohjustatud neid kordama, kui need eel-s.o. juurdluse- ja eeluurimise staadiumis, kui ka kohtu-uurimise eeskirjadele vastavalt on toimetatud küllalt likul süüteo asjade lahendamisel käiakse üldiselt KKS jär-täielikult. See asjaolu, et juurdlusele on omistatud for-süütegude erilisest iseloomust ja fiskuse huvidest^{1/}.

Andmete kogumiseks ja juurdluse toimetamiseks on õigustatud ja kohustatud maksuametnikud ning politsei- ja piirivalvevõimud^{2/}. Kõikidele ametnikele pole aga omis-

^{1/} MKrS §97.

^{2/} MKrS §98.

Juurdluse toimetamise korda reguleerivad peamiselt KKS §§ 53 - 63 ja teised. Siinjuures tuleb aga märkida mõnda lahkuminekut, mis on maksusüüteoasjadele vastavalt MKrS sätitud teisiti.

Erandid KKS-ses ettenähtud korrast on tingitud osalt maksusüütegude erilisest iseloomust ja osalt nende eelkattamisest administratiiv korras, Maksudetalituse direktori poolt. Nii ei tule maksusüüteost, kuigi see ületab ja jaoskonna kohtualluvuse, teatada prikuratuuri esindajale nagu seda nõuab KKS §53, üldsüütegudes samuti ei tule kohaldamisele KKS §54 ja 61. Viimasel juhul saadetakse kogutud andmed Maksudetalitusele, nagu kõik lõpetatud juurdlusedki maksusüütegude alal^{1/}.

Samuti näeme, et maksuametnikele ja piirivalve võimudele pole omistatud õigust süüteoalt tabatud tõkkeabinõuna vahistada nagu seda võib teha politsei. Küll on aga neil süüdlase kinnipidamise õigus isiku kindlakstegemiseks ja tarbekorral tema politsei käsutusse toimetamiseks^{2/}.

^{1/} MKrS § 121.

^{2/} MKrS §107.

Juurdlust toimetav ametnik toimetab süüteo ja süütegi- ja selgitamiseks tunnistajate ülekuulamist, vaatlusi, läbivaatusi, läbiotsimisi, väljavõtmisi ning asitöendite kogumist ja hoidmist eeluurimise eeskirjade järgi^{1/}. Kuid KKS §147 põhjal võib läbiotsimisi, vaatlusi ja väljavõtmisi majades ja mujal panna toime ainult ruumi peremehe või tema kodakondse ja kahe manuka juuresolekul. See maksab ka tööstus- ja kaubandusettevõtete ruumide kohta.

See~~le~~ teeb aga MKrS erandi ja nimelt tööstus- või kaubandusettevõtte ruumes võib toimetada vaatlusi, läbiotsimisi ja väljavõtmisi ettevõtte peremehe, tema täisealise koduse, või ettevõtte juhataja või teenija juuresolekul ilma manukateta. Ulalnimetatud isikute puudumisel pole aga keelatud vaatlusi, läbiotsimisi ja väljavõtmisi toimetada ainult manukate juuresolekul^{2/}.

^{1/} KKS § 60.

^{2/} MKrS §104.

Siin on peetud silmas asjaolu, et maksuametnikud Aktsiisimaksu seaduse põhjal on õigustatud panema toimevaatlusi ettevõtetes nende revideerimise otstarbel, s.o. juhtudel, kus üldse pole tegemist süütegude jälitamisega, ja et sarnased revideerimis-toimingud sünnivad ka ainult ettevõtte omaniku või ta asemiku või teenija juuresolekul, ilma manukaid juurde kutsumata, siis on tingitud sellest tarvidus võimaldada tööstus- ja äriruumides panna toimevaatlusi, väljavõtmisi ja läbiotsimisi ilma manukateta, kui juures on ruumi omanik, tema asemik või teenija. See MKrS §104 eeskiri maksab ka äri- või tööstusruumiga ühendatud paikade kohta.

Vaatluste ja läbiotsimiste ülesandeks on leida süü- töendeid ja süüteo esemeid, milliseid juurdlust toimetaja võtab asjatoimetuse juurde, samuti ka konfiskeerib süüteo esemeid. Esemeid milliseid pole võimalik juurdlustoimiku juurde võtta arestitakse ametniku poolt^{1/}.

Isikuile, kellelt aga võetakse asju asitöendiks või konfiskeeritakse, peab ametnik esemete omaniku nõudmisel

^{1/} MKrS §109.

12.12.1957. 101

andma allkirja^{1/}.

Arestitud esemed toimetatakse kuni süüteoasja lõpliku otsustamiseni hoiule politsei- või teistesse ametasutustesse. Kui aga see pole võimalik või otstarbe kohane, siis võidakse anda arestitud esemed hoiule ka mõnele ustavale isikule või isegi süüdlasele enesele^{2/}. Viimane võimalus tuleb aga ainult hädaabinõuna rakendamisele ja ~~ainult~~ ainult siis, kui ei lähe korda anda neid hoiule mujale. Süüdlast loetakse sel korral esemete hoidjaks ja tal lasub vastutus arestitud esemete eest.

Hoidja on kohustatud hoiulevõetud arestitud esemeid hoidma hoolega ega ole õigustatud neid kasutama^{3/}.

Kuid sagedasti kuuluvad arestimisele ja hoiuleandmisele ka niisugused esemed, millede iseloom nõuab nende kasutamist. nagu seda on näit: veoloomad, siis võib Maksudetalituse direktor lubada nende kasutamist selle omanikule või ~~valdajale~~ kuni süüteo asja lõpliku otsustami-

^{1/}KKS § 167.

^{2/} MKrS § 111, 112.

^{3/} MKrS § 115.

seni, kui esitatakse vastav kindlustus^{1/}.

Niisugune erand on tarvilik eriti loomade suhtes, kuna politseil või Maksude Talitusel pole igakord ja alati võimalik arestitud looma oma juures hoida mitmesugustel põhjustel. Kasutamise võimaluse andmine ka teiste süüteoiga ühenduses olevate esemete kohta on otstarbekohane ja sagedasti ~~ei~~ ~~puudub~~ isegi vajalik.

Ei puudu ka ametvõimudel võimalus niisuguste süüteoosse puutuvate esemete, millede alalhoidmine on seotud suurte raskustega või nad võivad hävida või rikki minna, seaduslikus korras ära müüa või muul viisil realiseerida^{2/}.

Kui aga müüdnud või muul viisil realiseeritud esemed hiljem seadusejõulise otsuse järgi konfiskeerimisele ei kuulu, siis tasutakse esemete omanikule nende müügist saadud summa, või muul viisil realiseerimise korral nende hinnatud väärtus^{3/}. Kui aga esemeid ei lähe korda müüa enampakkumisel, siis võib neid kinkida heategevale organisatsioonile, riiklikele või omavalituse asutistele või hävitada. Sel juhul süüalust õigeks mõistva otsuse korral makstakse temale välja ära vöe-

^{1/} MKrS §116.

^{2/} MKrS § 118.

^{3/} MKrS §119.

tud ja realiseeritud esemete väätus^{1/}.

Maksude Lõpuleviidud juurdlus, samuti süüteo kohta kogutud andmed saadetakse juurdlust toimetanud ametniku poolt viivitamata edasi vastavale maksuinspektorile asja alluvuse järgi. Maksuinspektor valvates selle järgi, et oleksid kogutud kõik andmed ja tehtud kõik vajalikud juurdlustoimingud, saadab juurdluse viivitamata edasi Maksude Talituse direktorile.

Maksuinspektor, samuti ka Maksude Talituse direktor, on õigustatud nõudma juurdlust toimetanud ametnikult vajaduse korral juurdluse täiendamist või täiendavat andmete kogumist^{2/}. Kõik maksusüütegude asjad, mille eest seadus näeb ette raskeima karistusena rahatrahvi ühes või ilma õiguste kitsendusega ja muud lisakaristustega, alluvad Maksude Talituse direktori eelotsustamisele. Sellest ongi tingitud nõue, et kõik lõpuleviidud juurdlused saadetakse Maksude Talitusele.

Maksude Talituse töö kergendamiseks maksuinspektorid, kui kohapealsed maksuseaduste täitmise järgi valvavad, juhivad ka maksusüütegude jälitamisel juurdluse toimetamist ja andmete kogumist, juhustades juurd-

^{1/} MKrS § 211. 751.

^{2/} MKrS § 121.

siis seadab Maksude Talituse direktor juurdluse vastavalt alluvusele kas jaoskonnakohtuniku või prokurööri korraldusse, võtmata seisukohta selle üle, kas

III. A s j a d e o t s u s t a m i n e a d m i n i s -
t r a t i i v k o r r a s .

Maksude Talituse direktori poolt maksusüüteo asjas lõpetatud kriminaaljälitamine
Kui juurdlusel kogutud andmetest selgub, et asjas puuduvad süüteo tunnused, on olemas kriminaaljälitamise algamise või jätkamise seduslikud takistused või süütõendid süüaluse vastu on puudulikud, siis lõpetab Maksude Talituse direktor kriminaaljälitamise^{1/}.

Siin näeme erandi KKS ettemähtud üldisest korrast, mille järgi kriminaaljälitamine juurdluse staadiumis kuulub lõpetamisele vastavalt asja alluvusele kas jaoskonnakohtuniku või prokurööri poolt^{2/}. Seega Maksude Talituse direktorile on antud õigus lõpetada või peatada kriminaaljälitamine niisuguses asjus, milles on toimetatud juurdlust mõnesuguse maksusüüteo selgitamiseks. Kui aga juurdlusest ilmneb, et pole toimunud maksusüütegu, vaid on tegemist mõne kohtule alluva üldsüüteoga,

^{1/} MKrS § 126.

^{1/} MKrS § 122.

^{2/} KKS §§ 69, 751.

siis saadab Maksude Talituse direktor juurdluse vastavalt alluvusele, kas jaoskonnakohtuniku või prokuroori korraldusse, võtmata seisukohta selle üle, kas on asjas olemas kriminaaljälitamise järkamiseks takistusena kinnipidamise, saadab Maksude Talituse direktor vastata Maksude Talituse direktori poolt maksusüüteo asjas lõpetatud kriminaaljälitamist võib Maksude Talituse direktor uute asjaolude ilmnemisel uuesti jätkata alati seni, kuni pole asi veel aegunud^{1/}. Direktor juurde oma Maksude Talituse direktoril on õigus peatada kriminaaljälitamist niisuguseis asjus, milles on küll selgitatud maksusüütegu, kuid pole läinud korda avastada süüdlast^{2/}. Peale aegumise tähtaja möödumist peab aga Maksude Talituse direktor jälitamise igal juhul lõpetama olgugi, et peale aegumise tähtaega avastub süütegija. Kõigis asjus, kus on peetud kinni konfiskeerimisele kuuluvaid esemeid ja kus süüdlane on avastatud, konfiskeeritakse esemed karistusotsusega. Kui aga kriminaaljälitamine lõpetatakse või peatatakse siis kon-

^{1/} MKrS § 124.

^{1/} MKrS § 126.

^{2/} MKrS § 123.

fiskeeritakse esemed Maksude Talituse direktori konfiskeerimise otsusega^{1/}.

Juurdlused, millega kogutud andmed on küllaldased resekema karistuseks, mille eest on ähvardamas kõige raskema karistuseks vangimaja mitte üle 2 aasta jaoskonnas, mille eest seadus näeb ette raskeima karistusena kinnipidamise, saadab Maksude Talituse direktor vastavalt alluvusele jaoskonnakohtuniku või kohtu-uurija korraldusse, kes on kohustatud otsustama tõeabinõu küsimuse.

Juurdlusele lisab Maksude Talituse direktor juurde oma arvamuse tasuraha, esemete konfiskeerimise, õiguskitsenduse, süüaluse vastu vajaliku tõeabinõu ja tasuraha kindlustamise kohta.

Need juurdused peab Maksude Talituse direktor edasi saatma vastavalt alluvusele hiljemalt 2 nädala jooksul^{2/}.

Niisuguste süütegudena, kus nähekse ette raskeima karistusena kinnipidamine, esinevad MKrS §§ 53 - 55 ja 92 - 95 ettenähtud süüteod.

^{1/} MKrS § 124.

^{2/} MKrS § 127.

^{2/} MKrS §§ 130 - 135.

KKS-ku §§ 27 ja 28 järgi alluvad kõik eriseadustes ettenähtud süüteod, mille eest on ähvardamas kõige reskema karistusena vangimaja mitte üle 2 aasta jaoskonnakohtule. Selle järgi alluvad kõik eelloendatud süüteod jaoskonnakohtule, peale § 53 teises lõikes ettenähtud süüteo, mis seisab maksumärkide võltsimises ja järeltegemises äriaajamise sähiga, milline allub Ringkonnakohtule, kui KKS maksusüütegude kohta ei tee erandit.

Kõgis teistes süütegudes, peale eelmainitute, mis lähevad kohtuasutistele, koostab Maksude Talituse direktor, kui ta tunnustab juurdlusel kogutud andmetel süüaluse süüdi, trahviotsuse^{1/}.

Maksude Talituse direktor trahviotsuste koostamisel teostades jurisdiktsioonilist funktsiooni, allub ta samadel alustel taandumis eeskirjadele, mis on maksvad kohtunike ja prokuratuuri esindajate kohta. Kusjuures MKS eriti käsitab Maksude Talituse direktori taandumise küsimust^{2/}.

^{1/} MKrS § 128.

^{2/} MKrS §§ 130 - 135.

Maksude Talituse direktori poolt koostatud trahviotsus kuulutatakse süüalusele kas maksuametniku või politsei kaudu, kusjuures antakse süüalusele allkirjastatud vastu trahviotsusest ära kiri. Kui pole trahviotsust mõnesuguste takistuste tõttu võimalik teatavaks teha süüalusele isiklikult, siis võidakse trahviotsuse ära kiri anda kätte ta täisealisele kodakondsesele volinikule või ettevõtte valitsejale või ta korteri või majaperemehel, valitsejale või hooldajale, kui need on nõus seda vastu võtma. Sel teel kätte antud trahviotsuse ära kiri loetakse süüalusele kätteantuks. Kui kirjeldatud viisil ei lähe korda trahviotsust kuulutada, siis saadetakse süüalusele postiga teade, kust ta võib kätte saada otsuse ja millisel juhul loetakse otsus kuulutatuks. Trahviotsus pannakse aga avalikult välja asjaomase maksuinspektori või politseikomissari kantsleis ja loetakse asjaosalisele kuulutatuks ühe kuu möödumisel, arvates teate väljapanemise päevast^{1/}.

^{1/} MKrS § 140.

^{1/} MKrS §§ 138 ja 139.

Kuni otsuse kuulutamiseni asjaosalistele võib otsuse tegija otsust muuta või tühistada^{2/}.

Trahviotsuse kuulutamise päevast arvates on süüalusel võimalus vabatahtlikult täita trahviotsuse või avaldada Maksude Talitusele nõusolek selle täitmiseks. Kui süüalune aga ühe kuu jooksul trahviotsust ei täida ega avalda ka nõusolekut selle täitmiseks, siis antakse asi vastavale jaoskonnakohtule otsustamiseks. On aga süüalune avaldanud nõusoleku trahviotsuse täitmiseks, kuid palunud rahatrahvi või tasuraha maksmise tähtaega pikendada või ajatada, siis võib Maksude Talituse direktor teha seda oma korraldisega kui summa ei ületa 2500 kr. ja ajaliselt pikendada või ajatada otsuse täitmist kuni 2 aastani. Pikendamise või ajatamise korral üle 6. kuu, tuleb nõuda kindlustusi. Kui rahatrahvi ja tasuraha summa ületab aga 2500 kr., siis kuulub ajatamine ja pikendamine Majandusministri võimkonda^{2/}.

^{1/} MKrS § 140.

^{2/} MKrS §§ 141 ja 142,

^{3/} MKrS § 146.

Rahatrahvi tasumise tähtaja pikendamine on tarvilik fiskuse huvide^{1/}, kuna võib loota, et süüalune võimaluse korral ikkagi tasub meelsamini rahatrahvi, kui et ta kannab rahatrahvi asendava kinnipidamise. Seda suurema tähtsusega on pikendamine eriti suurte rahatrahvide puhul, kus riigile on küllalt kasulik just rahatrahvi laekumine, mitte aga süüaluse kauaaegne kinnipidamine vangistusasutistes.

Et Maksude Talituse direktor võib lubada osakaupa rahatrahvi või tasuraha tasumist, siis süüdlane peab antud tähtpevadest kinnipidama. Kui trahvitu mõnel osade kaupa tasumise tähtpäeval oma kohustusi ei täida, siis võib sissenõudmist toimetada administratiivkorras või asi anda kohtusse. On aga trahviotsus juba pööratud täitmisele administratiivkorras, siis ei saa sama asja enam anda üle kohtule, olgugi et trahvitu on osutunud maksuvõimetuks ja temalt pole administratiivkorras võimalik rahuldust saada. Pealegi asja võib kohtule üle anda ainult kuue kuu jooksul, arvates trahviotsuse kuulutamise päevast^{1/}.

^{1/} MKrS § 145.

^{2/} MKrS § 147.

^{1/} MKrS § 146.

Kui süüdlane on aga trahviotsuse vabatahtlikult täitnud, lõpetatakse asi kohtusse andmata ja trahviotsus loetakse seadusejõusse astunuks^{1/}. Trahviotsus võib aga käia ka mitme süüteo osalise kohta, kelledest mõned alistuvad trahviotsusele, teised aga mitte. Sellisel juhul antakse asi kohtu otsustada ainult nende süüteoosaliste kohta, kes vabatahtlikult trahviotsust ei täitnud^{2/}.

Trahviotsuse koostamisel Maksude Talituse direktor kohaldades MKrS §§ 10 - 15 eeskirju, mis kõnelevad süüteo esemete ja süüteo vahendite konfiskeerimisest jne. võib see puudutada oluliselt komandate isikute huve, kes asjas süüalustene ei esine. Niisugusel korral vajaliku tõkkeabinõu ning süüalust ähvardava rahatrahv tuleb trahviotsus kuulutada MKrS §§ 138 ja 139 korras ka kolmandatele isikutele, kelledele jääb õigus MKrS § 148 tähendatud otsuse peale kaevata kahe nädala jooksul jaoskonnakohtule, arvates otsuse kuulutamise päevast, kuid ainult selles osas, mis puudutab tema õigusi. Kaebus esitatakse kirjalikult otsuse tegijale,

^{1/} MKrS § 148 ja 149.

^{2/} MKrS § 145.

2/ MKrS § 147.

kes selle ühes süüteo toimetusega on kohustatud edasi saatma kohtule. Komanda isiku edasikaetus ei avalda aga mõju süüdlase kohta tehtud trahviotsusele^{1/}.

Sel juhul kui süüdlane ei tasu temale Maksude Talituse direktori otsusega määratud trahvi, siis antakse asi kohtu lahendamise ja kohus otsustab kohtumängu kohtusse puutuva konfiskeerimise ka sel juhul, kui komanda isik ei ole esitanud kaebust MKrS § 150 esimese lõikes tähendatud korras.

Asja üle andes kohtule lisatakse sellele juurde Maksude Talituse direktori poolt tehtud trahviotsus ja kohtupidamise seadustikus ette nähtud korras ja juhtudel^{1/} ja Maksude Talituse direktori arvamus süüdlase vastu vajaliku tõkkeabinõu ning süüdlasele ähvardatava rahatrahvi ja tasuraha kindlustamise kohta^{2/}.

Üle-kriminaalsüütegude ajjus, vaid Maksude Talituse direktorile, kes selle siis kahe nädala jooksul saadab ühes oma arvamusga vastavale prokurörile^{2/}.

Prokurör lõpetades või peatades kriminaaljälitami-

^{1/} MKrS § 148 ja 149.

^{2/} MKrS § 151.

IV. Asjade toimetamise kord. Selle kohtuasutistes.

Kui aktsiisimaksu vastu sihitud süüteo asjas, mis allub Ringkonnakohtule, on juurdlustoimik antud üle kohtu-uurijale eeluurimise toimetamiseks, siis Maksude Talituse esindaja riigihuvide kaitsjana on õigustatud viibima eeluurimis-toimingute juures, esitama küsimusi süüalusele, tunnistajaile ja asjatundjaile, esitama täiendavaid tõendeid ja nõudmisi ning andma erikaebusi kohtu-uurija toimigute ja määruste peale Kriminaal-kohtupidamise seadustikus ettenähtud korras ja juhtudel^{1/}.

Kohtu-uurija lõpetanud eeluurimise ei saada asja-
toimetust mitte otse prokurörile, nagu ta seda teeb
üle-kriminaalsüütegude ajjus, vaid Maksude Talituse
direktorile, kes selle siis kahe nädala jooksul saadab
Talituse esindaja süüdistajana süüteost
ühes oma arvamusega vastavale prokurörile^{2/}.

^Prokurör lõpetades või peatades kriminaaljälitami-

^{1/} MKrS § 154.

^{2/} MKrS § 155.

Maksude Talituse direktor ei ole kohustatud kohtu se, teatab sellest Maksude Talituse direktorile. Selle esinema isiklikult, vaid võib selleks volitada endale prokuröri asja kriminaaljälitamise lõpetamise või peatamise määruse peale on Maksude Talituse direktoril edasikaebamise suhtes võrdne õigus süüteoos kannatanuga^{1/}. Edasikaebusi tuleb esitada KKS § 309 ettenähtud korras korrale. Maksude Talituse direktori trahviotsus, mis Kohtukojale, kusjuures Kohtukoja kriminaaljälitamist lõpetava määruse peale on Maksude Talituse direktoril õigus KKS § 333 alusel veel esitada erikaebus Riigikoh-tule.

Et KKS tunneb kõrvalsüüdistaja instituuti, siis MKrS § 157 annab ka maksusüüteo asjades, mis alluvad ristuse kui see oli määratud Maksude Talituse direk-tor Ringkonnakohtule, Maksude Talituse esindajale kõrval-tori trahviotsuses. süüdistaja õigused, mis eriti tähtis sel juhul kui prokurör oma veenete kohaselt süüdistamisest loobuks.

Jaoskonnakohtule alluvais asjus esineb Maksude Talituse esindaja süüdistajana süüteoost kannatanu ja politsei õiguste piirides^{2/}. MKrS § 159. nähtub, et

^{1/} MKrS § 156.

^{2/} MKrS §§ 169 ja 161.

MKrS § 158.

Maksude Talituse direktor ei ole kohustatud kohtus esinema isiklikult, vaid võib selleks volitada endale alluvaid riigiteenijaid või advokaate.

Asjaosaliste kohtusse kutsumise ja asja arutamise kord maksusüüteo asjades allub üldiselt KKS ettenähtud korrale. Maksude Talituse direktori trahviotsus, mis on eelnenud asja kohtulikule arutamisele, ei või mõjutada kohtuliku asja arutamist ning kohus ei ole selle trahviotusega kuidagi seotud^{1/}. Siin väljendub kohtu sõltumatuse põhimõte ja kohus võib süüdlase kas hoopis õigeaks mõista ja määrata talle kergema või raskema karistuse kui see oli määratud Maksude Talituse direktori trahviotsuses.

Kolmandatel isikutel, kelle huvisid arutatav süüteo asi puudutab, on õigus võtta osa asja arutamisest kohtuasutistes, kusjuures kolmandatele isikutele kohaldatakse Kriminaalkohtupidamise seadustiku §§ 884 - 887 eeskirju^{2/}.

1/ MKrS § 164.

^{2/} MKrS §§ 169 ja 161.

^{2/} MKrS § 162.

Kui mõni süüteo asi eksikombel on juurdlusttome-
tära kirja oma otsusest ja määrustest ka sel juhul kui
tava võimu poolt saadetud kohtule, kuid ei ole veel
asja arutamiseks on osa võtnud Maksude Talituse esinda-
jõudnud kohtulikule arutusele, saadetakse kohtu asu-
tise poolt Maksude Talituse direktorile edaspidise
käigu andmiseks.

Asja, mis on määratud kohtulikule arutusele, ja
kohtulikul arutamisel selgub, et sellele oleks pidanud
eelneva Maksude Talituse direktori trahviotsus, ei või
saata mitte enam Maksude Talitusele, vaid kohus arutab
asja lõplikult^{1/}. Jaoskonnakohus saadab oma otsust, sa-
muti kriminaaljälitamise lõpetamise ning peatamise
määrusest viivitamata ära kirja Maksude Talitusele, kus-
juures jaoskonnakohtuniku otsuse pääle edasikaebamise
tähtaega arvatakse kohtuotsuse või määruse ära kirja
saamise päevast arvates^{2/}. Kui jaoskonnakohtunik MKrS
§165. nõudeid ei täida, siis ei astu jaoskonnakohtuni-
ku otsus või määrus Maksude Talituse suhtes seadus -

^{1/} MKrS § 164.

^{2/} MKrS § 165.

jõusse. Maksude Talitusele saadab jaoskonnakohtunik ärakirja oma otsusest ja määrustest ka sel juhul kui asja arutamiseks on osa võtnud Maksude Talituse esindaja.

Maksude Talituse sellekohase nõudmise peale saadetakse tasuta välja ringkonnakohtule alluvais asjus ka ärakirjad süüdistusaktist ja kohtuotsusest ning jaoskonnakohtule alluvais asjus ka kohtuistungis protokollidest^{1/}. Nõue, et Maksude Talitusele saadetakse süüdistusakti ärakiri, on tingitud sellest, et Maksude Talituse esindaja võib esineda Ringkonnakohtus kõrvalsüüdistajana, ja üldse suuremates süüteoasjades on Maksude Talitusel hädavajalik tutvuda kogu materjaliga.

Maksude Talituse edasikaebus kohtuotsuse, samuti kriminaaljälitamise lõpetamise ja peatamise määruse peale, peatab rahatrahvi kindlustamise äramuutmise, samuti ka arestitud süüteo esemete aresti alt vabastamise.

^{1/} MKrS § 166.

^{2/} MKrS § 167.

^{3/} MKrS § 168.

See eeskiri on fiskuse huvides tarvilik, sest muidu võiks juhtude, et Maksude Talituse edasikaebusel mõistetakse kaebealune süüdi löplikul, kuid kindlustuse äramuutmise tõttu ei saaks tahatrahvi ja tasuraha enam sisse nõuda.

Kohtuasutused teatavad Maksude Talitusele otsuse täitmisele pööramisest^{1/}. See nõue käib ainult ringkonnakohtule~~tsused~~ alluvate asjade kohta, kuna jaoskonnakohtu otsused pööratakse täitmisele igal juhul Maksude Talituse kaudu.

antakse Maksude Talitusele, kes ka ainuüksi on õigus-
tatud pikendamise otsusest teatab Maksude Talituse di-

V. Kohtuotsuse täitmine.
Fiskuse huvidest tingitult on aktsiisi- ja üldsele^{2/} maksusüütegude karistuse täideviimisel vaja silmas pidada seda, et tasutakse määratud rahatrahv ja tasuraha ning kui nende laekuist kuidagi loota pole, siis alles asuda kinnipidamise karistuse täideviimisele.

1/ MKrS § 172.

1/ MKrS § 168.

Sellepärast on antud Maksude Talitusele võimalus pikendada süüaluse palvel trahvitasumise tähtaega kuni kahe aastani, mis moodustab erandi üleisest korrast, mille järgi kohtul on võimalik rahatrahvi tasumise tähtaega pikendada vaid ühe aastani KrS § 17 kohaselt.

Pikenduspalvete esitamiseks rahatrahvi tasumise kohta aktsiisi süütegudes kindlat tähtaega pole, kuid MKRS § 171. kohaselt võib pikenduspalvet esitada seni, kuni süüalust pole vahistatud asekaristuse täide viimiseks.

Palved rahatrahvi ja tasuraha tasumise pikendamiseks antakse Maksude Talitusele, kes ka ainuüksi on õigustatud pikendusküsimust otsustama^{1/}. Rahatrahvi või tasuraha pikendamise otsusest teatab Maksude Talituse direktor süüalusele ja karistusotsust täitvale asutisele^{2/}. Kui süüalune aga ei pea kinni temale määratud rahatrahvi tasumise tähtaegadest, siis teostatakse sisse-

^{1/} MKrS § 172.

^{2/} MKrS § 173.

^{3/} MKrS § 178.

nõudmist administratiiv korras^{1/}. Jaoskonnakohtunik KKS § 880 järgi teeb kõik korraldused otsuse täitmiseks vahenditult vastavale võimule. Kui aga jaoskonnakohtunik on teinud otsuse maksusüüteo, mille eest on kõrgeima karistusena määratud rahastrahv, siis saadab ta otsuse täitmiseks Maksude Talitusele, kes omakorda otsuse täitmisest peab teatama vastavale jaoskonnakohtunikule^{2/}.

Kui karistatu peaks täitmisest kõrvale hoidma, siis ei peata see veel rahastrahvi ja tasuraha sissenõudmist administratiiv korras^{3/}. Kõik korraldused, mis puudutavad rahastrahvi sissenõudmist, teeb sissenõudvale politseiametnikule Maksude Talitus, samuti pöördub otsuse täitja asutis juhtnõõride saamiseks Maksude Talituse poole. Osutub trahvitu maksuvõimetuks, siis teatab otsust täitev ametnik sellest Maksude Talitusele ja asub asekaristuse täideviimisele alles peale

^{1/} MKrS § 177.

^{2/} MKrS § 179.

^{3/} MKrS § 178.

sellekohase nõusoleku saamist Malside Talituse direktorilt^{4/}. Enne asekaristuse täide viimisele asumist tuleb aga selgitada ka kas ei ole trahvi võimali sisse nõuda käendajailt, kui need on olemas.

Süüdlane olles ära kannud kinnipidamise karistuse, teatab kohus sellest Maksude Talitusele kahe kuu jooksul karistuse ära kandmise päevast arvates^{2/}. See eeskiri on tarvilik selleks, et Maksude Talitus saaks kontrollida süütegude korduvat sooritamist samade isikute poolt, kuna Maksude Talitus süüdistajana peab olema teadlik kuidas arutusele tulevat süütegu kvalifitseerida. Karistusena esinevad: 1) vangimaja ja 2) rahatrahv.

Lisakaristusena aga: 1) tasuraha, 2) süütega seoses olevate esemete konfiskeerimine, 3) teatud tööstus- ja kaubandusõiguste ajutine kaotus.

Aktsiisimaksu vastu sihitud süütegude eest on määratud ette peakaristusena kinnipidamine ainult kolmel juhul ja nimelt süütegudes, mis on seotud maksumärkide võltsimisega, võltsitud ja kord juba tarvitatud maksumärkide uuestitarvitamisega. Vangistuskaristusi aktsiisisüütegude alal käsitlevad MKrS §§ 53 - 55,

^{4/} MKrS § 180 .

^{2/} MKrS § 190 .

IV. M a k s u k a r i s t u s t e l i i g i d .

Maksukaristus seadustik tunneb karistusliikidest aktsiisimaksu vastu sihitud süütegude alal:

- a) vangimaja,
- b) rahatrahvi,
- c) tasuraha,
- d) õiguste kitsendamist ja
- e) süüteoga seoses olevate esemete konfiskeerimist.

Peakaristusena esinevad: 1) vangimaja ja 2) rahatrahv. Lisakaristusena aga: 1) tasuraha, 2) süüteoga seoses olevate esemete konfiskeerimine, 3) teatud tööstus- ja kaubandusõiguste ajutine kaotus.

Aktsiisimaksu vastu sihitud süütegude eest on nähtud ette peakaristusena kinnipidamine ainult kolmel juhul ja nimelt süütegudes, mis on seotud maksumärkide võltsimisega, ning võltsitud ja kord juba tarvitatud maksumärkide uuestitarvitamisega. Vangistuskaristusi aktsiisisüütegude alal käsitlevad MKrS §§ 53 - 55,

kusjuures § 53. teises lõikes nähakse ette raskeima karistusena 6 a. vangimaja. Muudel juhtudel on aga nähtud ette peakaristusena rahatrahv peaaegu alati kaaslevate lisakaristustega. Et peamise ja domineeriva karistuse-
na nähakse ette rahatrahvi ja ainult üksikjuhtudel on karistus vangiline, on seletatav fiskuse huvidega ning ei saa ka öelda, et vangimajal võrreldes rahatrahviga oleks suurem preveneeriv mõju, kuna pealegi rahatrahvi mitte tasumisel süüdlase maksujõuetuse puhul näeb seadustik ette asekaristusena kinnipidamise. Asekaristuse väljaarvutamiseks annab juhiseid MKrS üldosa § 34, tingides ühtlasi asekaristuse tarvitusele võttu ainult süüdlase maksujõuetuse puhul ja seda sellepärast, et riik on huvitatud peamiselt rahatrahvi tasumisest, millistel kaalutlustel ka asekaristused kinnipidamise näol on võrdlemisi suured, tõustes kuni 5 a. vangimaja karistuseni.

Karistuse määrasid vaadeldes näeme, et aktsiisimaksu vastu sihitud süütegude eest näeb MKrS § 53. teine lõige ette vangimaja kuni 6 a. Vähim karistus aga mida MKrS üldse tuueb maksusüütegude eest on 2 krooni.

Töö koostamisel kasustatud kirjandus.

- 1: A.Eisenberg, Aktsiisimaksu seadus ja määrus ühes motiividega.
2. K.Matto, A.Eisenberg ja V.Daniel. Maksukaristuste seadustik motiividega.
3. K.Saarmann ja K.Matto, Kriminaalseadustik - kommenteeritud väljaanne.
4. K.Matto, Kriminaalkohtupidamise seadustik - kommentaaridega.
5. J.Vaabel, Eesti maksundusõiguse põhiprobleeme.